

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I ker. Egy hóra. . . I ker. 50 HIL.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
MEGÉDŐS LORÁNT.
Kiadók és lapigazgatók:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piac-utca 47. és 48. szám.

A szanatorium és a közönség.

Debreczen, január 19.

Bár szeretjük titkolni, sőtét valóság az, hogy Debreczen egy sorban van azokkal a szomorú magyar városokkal, melyeknek halálzási statisztikájában a tüdővész nagy perccentel szerepel. A város szerencsétlen fekvése, közegészségi intézményeinek hiánya, az alsóbb néposztály feneketlen nyomora azok a tényezők, melyek a tuberkulózis tenyésztését Debreczenben megmagyarázzák. A halálokok százalékos statisztikájában nálunk a tüdővész egymaga átlag több, mint 40 százalékkal szerepel. Tehát Debreczenben száz haláleset közül negyven esetben a tuberkulózis a halál. És még ijesztőbb volna az arány, ha az átlagos emberkor nézőpontjából készítené valaki statisztikát a tüdővész pusztítását illetően.

Mily örömmel kellene eme rettenetes szomorú körülmények közt kapnia, tehát Debreczennek azon az ajánlaton, melylyel a budapesti József-szanatorium egyesület megadta a lehetőségét annak, hogy városunkban tüdőbeteg-szanatorium létesülhessen! És mily erős kézzel kellene megragadnunk az ajánlatot, hogy ki ne csusszanjon a kezeink közül!

A végrendelet.

Irta: Fenyves Jenő.

Mikor beköltöztek a városba, csak annyit tudott róluk a „mai fiatalság”, hogy nem oly szépek, mint a Böske, a Mancsi, Aranka, Piri, a Boris, avagy az Anta. Legfeltűnőbb az egyiknek koromfekete, a másiknak tülzóság szőke haja. Majd — hála egy jogász-spieli szorgos kutatásának — az is kitudódott, hogy délelőtt és délután zongoráznak, délnél és este korzóznak. Egyéb nem szivárgott ki. Kik ennyivel be nem érték, a chablon legerősebb kérdését vetették fel: „Miből élnek?” Ez tudvalevőleg az a pont, hol hajtórést szenvednek az allűrök és lehullanak a leplek a tetszetős patinával bevont valóságokról.

A nyilvántartási osztály hivatalnokai mindössze annyit tudnak, hogy a mama özvegy magánzónó, Saci lánya 18 éves, az Eliza meg 20.

A kereskedések könyvelői pedig nem árulják el az üzleti titkot, hogy ki mennyivel tartozik, meg, hogy szokott-e fizetni?

A cselédeket hiába faggatod, legfőljebb azt nyelvelik, hogy ők sokkal többet érnek,

Mindezeket felesleges fejtegetni, annyira kézenfekvő dolgok és mégis nyílt áramlat van Debreczenben, mely egy indokolhatatlan „ha” tól teszi függővé azt, hogy a szanatoriumot fölépíthessék-e Debreczenben, vagy nem ismeretes, hogy ez a „ha” sz említett fölfogásban ugye egészül ki, hogy: ha nem a nagyerdőn kívül tervezik a szanatoriumot fölépíteni, inkább nem kell szanatorium.

Ezen áramlat — csodálatos — éppen az intelligens osztályban lelt talajra. Nagyszámu képviselőinek indokait ugyan számtalanszor összetörték már a kérdés leghivatottabb elbírói, a debreczeni orvosok, de ezt a fölfogást kiirtani még sem tudták. Tóviról-hegyire s a leglelkismeretesebb igyekezettel megvilágította volt a dolgot egy külön kiadott okos füzetben a város kiváló főorvosa, Tüdős Kálmán dr. is, de dacára ama hosszás „felvilágosító” munkának, melyet a szanatorium-kérdés felvetődése óta a debreczeni orvosok végeztek, a skrupulusok, félelmek még itt égnek a társadalom egy jó nagy körében.

A szanatorium, hála a szellemi intelligencia fölényének a babonás előítéletek és feltudások fölött, mihamar föl fog épülni az egyedül alkalmas helyen, a Nagyerdőn.

De ez még sem lesz teljes munka

mint akar az Eliza, akár a Saci kisasszony, mert azok se főzni, se mosni, varrni, se perni, vagy más egyebet nem tudnak.

A legnyomósabb bizonyíték: a telekkönyv, semmiről sem nyújt felvilágosítást, mert előbbi tartózkodási helyükön vannak bevezetve. Honnan csöppentek ide? azt meg egyetlen jel sem árulta el. Olyan meszeszerűen: „kód előttem, kód utánam” érkeztek. De mégsem! Egy súlyos adat, melyet a csomag- és pénzkihordó postás szolgáltatott, felszínre vetődött.

Minden elsején pontosan három helyről összesen 80 frtot kapnak. E hír sok helyütt kedvezőlen fogadtatásra talált, mert rokoni támogatást láttak benne. Ily információk után, bár, mint idegenek, az újszerűség ingerével bírtak, a „blazirt fiatalság” nem akart róluk tudomást szerezni. Mert ha a szépség hiányzik a leányban, azt meg lehet neki bocsátani; ám, ha pénze nincs, azt az Isten bocsássa meg neki, mert az ember nem lehet el nélküle.

Ismerek ugyan családokat, kik pénz híján is nagy lábon élnek, de csak ideig-óráig, egyik helyről a másikra kell menekülniük a bitelezőnek nevezett szörnyeteg elől. Egyszer csak futó tüzként terjed el a

és tiszta eredmény. Arra a szanatoriumra és ápolójaira egy nagy társadalmi réteg úgy fog ránézni, mint ellenségeire. A Nagyerdőre pedig, mint veszélyes területre, amelyet kerülni kell. És kerülni fog.

Ennek nem szabad így lenni. Ezeket a skrupulusokat, balitéleteket, alaptalan félelmet minden rendelkezésre álló eszközzel ki kell irtani a közönség lelkéből, még mielőtt a szanatorium fölépül a Nagyerdőn. Mert azzal tisztában kell lenni mindenkinek, hogyha e félelmet a közönség lelkéből ki nem irtják, a Nagyerdőt, Debreczen egyetlen üdülő- és szórakozó helyét a közönség ama nagy rétege elveszti. Elveszti, mert félelméből családját, gyermekeit inkább a kőházak fülledt levegőjében fogja őrizni, mintsem, hogy a Nagyerdőre bocsássa.

A közönség meggyőzésének a szerepe első-orban a debreczeni orvosokra vár. Ők, akiknek összeségében a debreczeni közönség egyetemének a bizalma — logikus következtetéssel, matematikai pontossággal — összpontosulva kell, hogy legyen, egyedül ők képesek azt a gigászi munkát elvégezni. Tudjuk, hogy ez óriási munka. E sorok írója éppen a város tisztifőorvosának szájából hallotta, mit jelent az, egy elfogult embert meggyőzni. Ha száz indokát össze is törük, talál egy

hir, hogy egy árvaszéki hivatalnok valami végrendelet-másolatot talált, melyet az elhalt papa hagyott hátra. E szerint minden leányra 100,000 forint száll osztatlanul. Most már mindenki természetesen találja, hogy a havi 80 frtot az adosok küldik és hogy a leányok nem értenek a házi munkához. El kell fogni egyet, ez a jelszó városszerte. A pénz utáni vágy kifogatja az ifjakat csendes mivoltuktól.

A farsangi meghívók tömegesen érkeznek. Hetenkint kettő-három. Sívár pillantások vetődnek a korzóval szemben levő másodemeleti ablakba. A lányok szépségüknek tulajdonítják, még többet korzóznak. A fiatalok, kik eddig elsiettek mellettük, hosszán, epekedve mérik végig őket, mialatt a 100,000 forint motoszkál fejükben. Akinél az adóssághalmaz életkérdéssé teszi a gazdag házasságot, nem várhatja be a legközelebbi mulatságot, illemtel felretéve tolatodik hozzájuk.

Mert hiába, jól mondja Tertullus: „Bonos corruptum mores congressus maii”. „Kisztihand”. A lányok nézik. „Hogyan, nem akarnak Nagysádok rám ismerni?” És kezdődik a fürdő-ismeretség felemlítése, talán rokonság-bizonyítás, avagy tévedés.

Mások odatolalkodott barátjuk révén

Báli keztyük legjobb minőségben és legolcsóbban Vitárius Sándornál Szent-Anna-utcában kaphatók

A „Mitroviaczai” tömör fabutorgyár lerakata Steiner Sándornál Piac-utca 70.

százegyedik érvet a maga igaza mellett. Ezt a munkát azonban mégis el kell végezni. Ha százegyszer, hát százegyszer. Mert, és azt tessék jól megfontolni mindenkinek, különben a Nagyerdő elvesztésének veszélye fenyeget.

Véleményünk szerint a legcélravezetőbb eszköz, gyakori, hetenként kétszer-háromszor tartandó előadás volna. Debrecen kiváló orvosi kara bizonyára szíves örömmel vállalkozik e munkára s léven minden orvosnak egy bizonyos páciens-köre, az előadások révén a város egész érdeklődő közönségét meg fogják győzni. A kedvező eredmény tika az, hogy minél több orvos tartson előadást s a kérdés minél hosszabb ideig felszínen maradjon, hogy a felvilágosító szavak minél mélyebb gyökeret verhesenek. A kérdés felszínen tartásának a sajtó illető részében mi, a magunkét ki fogjuk venni.

A bucsuzó és érkező kabinet.

Pártközi konferenciát hívnak össze

Az első minisztertanács.

Ma délelőtt a bucsu és a köszöntő szavak hangzottak el a minisztériumokban. A tisztviselői kar a régi kabinet tagjaitól vett bucsut és üdvözölte az ujjongan érkezettek. Egyszóval formalitások voltak minden vonalon.

Délután azonban már jelentősebb események történtek. Khuen-Héderváry az új miniszterelnök megjelent Gál Sándor Házelnöknel és a szombaton összehívandó *pártközi konferencia* dolgában interveniált. Ma tartotta az új kabinet az első minisztertanácsot is, amelyen a politika

próbálnak szerencsét. Magukéva teszik Saint-Simon jelentős tanítását: „Ole toi de là, que je m'y mette.” Így történik, hogy máris négy fiatalemberrel lépnek ismeretségbe. A lányok csodálkoznak ugyan a divaton, mely a korzói bemutatkozást illetőleg e városban dühöng, ám örülnek a hódításnak. A férfiak viszont csodálják a nők szerénységét, melynek folytán roppant gazdagságuk dacára bárkit szívesen fogadnak.

Majd elkövetkezik az előkelő sport-egyesület táncmulatsága, melyen hatvan férfi közül negyven törli magát utánuk. (Husz házaspár!) Egyszerre öten kéri a lányokat, amidőn pedig sok huza-vona és bocsánatkérés után egy-egy, mint régebb ismerős már helyhez is jutott, újból kettő-három támadja meg őket. Hasztalan a mentegőzés, át kell adni a kölyvet. Amidőn pedig a legboldogabb halandó kettőt lép, csak azt mondhatja el, hogy a nagy meleg; hogy sokan vannak, az már torkán akad, mert megismétlődik az ostrom.

A mamák irigykedve szemlélik a hihetetlen esetet és nem lelnek magyarázatát, miért kell két csunya lányért harmincöt férfinak névjegyét váltania és az ügyet csütörtökre berendezett, vagy töltsék nélküli pisztolyokkal elintézni. Elza és Saci életük legszebb percsit élék. Am „sok a jóból is árt”, mert a tulságos kereslet folytán nem táncolhatnak. Kénytelenek tehát az étterembe vonulni.

A mamák és lányaik szomorkodva lát-

eseményein kívül a hétfői programbeszédnek főbb vonásait állapították meg. A mai nap politikai eseményeiről szóló távirati tudósításunk egyébként a következő:

A lemondott kormány Wekerlénél.

A lemondott kormány tagjai ma délelőtt fél 11 órakor megjelentek Wekerle Sándor volt miniszterelnöknel és szívélyesen elbucuztak tőle.

Wekerle bucsuja.

Wekerle Sándor volt miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor bucsuzott el a miniszterelnökség tisztviselői karától, a következő szavakkal:

— Tisztelt uraim! Azért kérttem ide önöket, hogy távozásom alkalmával őszinte köszönetet mondjak azért a szíves támogatásért, amelyben engem részesítettek és azért a kitartó buzgalomért, amelyet a szolgálattal terén tanusítottak. Önök itt maradtak, mint állami tisztviselők egy magasabb feladat elvégzésére, az állam érdekeinek megővésére. Politikával önök nem foglalkoznak, ennél fogva, amidőn ismételtelen köszönetet mondok távozásomkor, azt a tanácsot adom önöknek, hogy a magasabb érdek szemmel tartása mellett minden politikai befolyástól menten, egész tárgyilagossággal igyekezzenek az állam érdekét továbbra is azzal a buzgósággal szolgálni, mint amilyen itt működés alatt az önök részéről tapasztaltam. Még egyszer köszönöm buzgalomukat és szíves megjelenésüket.

A tisztviselői kar a beszédet élénk éljenzéssel fogadta.

Wekerle Sándor ezután egyenként igen szíves és meleg bucsut vett a miniszterelnökség tisztviselőitől és az egybegyűltektől kes éljenzése közben távozott.

Kossuth bucsuja.

Kossuth Ferencről ma délelőtt tizenkét órakor bucsuzott el a kereskedelmi minisztérium tisztikara. Az ünnepélyes bucsu a minisztérium tanácskozó-teremben folyt le, ahol az összes külső hivatalok személyzete is megjelent. Kossuth Ferencet, amikor a terembe lépett, éljenzéssel fogadták, majd Sze-

senki sem tudja, honnan valók, kik ők, mik ők s merre van hazájuk? A mama és lányai pedig világról sem mondják meg. Az esküvő napján csupán azt kérdezik a mamától, hogy a lányok összes tartozékait átadja-e? A mama némiképp zavarba jön, de azért mosolyt erőltetve bólint igent, mi megnyugtatta a vőlegényi szíveket. Az anyai igent néhány órával később a lányok az anyakönyvvezető előtt ismételik.

És most — bocsánát — kissé meg kell szakítanom elbeszélésem fonalát. Ugyanis mindeddig megfellebbeztem arról, hogy a sokat emlegetett végrendelet másolat egy évekel ezelőtt abban a városban elhalt, idegenből jött bankár hagyta hátra. Az örökösökül megnevezett Mezey Saci és Elza azonban az éveken át tartott felhívás dacára sem jelentkezett. Azaz, hogy sokan tartották igényt az örökségre, köztük ezek a Mezeyék is, de nem tudták bizonyítani az elhunytal való összefüggésüket. Hasztalanul egyeztek oly csodálatosképen a nevek, csak névrokonság állott fenn közöttük. Hogyan történhetett az a ritka eset, hogy az örökösök nem jelentkeztek, arról ninosenek biztos adatok. Valószínű azonban az amerikai kivándorlás, a vagy halálozás. És itt is beteljesedett a közmondás, hogy a pénz is, mint a tárcsairó, odavágyik mindig, hol nincs reá szükség és nem Mezeyékhez, hol pedig erősen könnyíthetett volna az adóságok tulsúlyos mérlegén.

A férjek tehát hiába intették volna a

rénvi József, a szintén bucsuzó államtitkár mondott beszédet:

— Amikor közel négy esztendő előtt — mondta — Kossuth Ferenc a minisztérium élére állt, a minisztérium tisztikara nagy bizalommal fogadta. Ebben nemcsak nem csalódott, de határozott mértékben érte el azt, amit remélt. Bár szokatlan, hogy ő, aki szintén távozik, vezeti a bucsuzókat elébe, de erre őt a minisztérium tisztviselői fölkérték s ő, aki ennek a minisztériumnak tisztikarához annyira hozzá nőtt, annál inkább tett eleget a fölkérésnek, mert maga részéről is kötelességének tartja, hogy köszönetet mondjon Kossuth Ferencnek azért az atyai jóindulataért és szereteteért, amelyet iránta tanusított. A hivatalnoki karnak is nemcsak támogatja, de atyai barátja volt Kossuth, akinek az egész tisztikar nevében mond halás köszönetet.

Kossuth Ferenc könyekig meghatva mondott köszönetet. Annak a véleményének adott kifejezést, hogy a tisztviselők ez alkalommal nem formalitásból jelentek meg előtte, hanem a szeretet és a ragaszkodás vezette őket hozzá. A közel négy évig tartó munka alatt nem fordult elő soha, hogy akármelyik tisztviselőnek, aki valamilyen ügyes-bajos dolgában hozzáfordult, ne lett volna a segítségére, éppen ezáltal meggyőződése, hogy eméket jóindulattal őrzik meg. Hangoztatni kívánja az egész ország előtt, hogy e minisztérium tisztviselőkarában annyi erő és buzgalom tapasztalt, hogy minden polgáriasodott állam büszke lehetne rá. Végül arra kérte a tisztviselőket, hogy távozásuk után is tartsák meg jóindulatukban.

Téglássy István miniszteri tanácsos Szerényi József államtitkártól bucsuzott el a tisztviselői kar élén. Szerényi meleg szavakkal válaszolt.

A többi miniszter bucsuja.

Jekelfalussy Lajos gyalogsági tábornok, a fölmentett honvédelmi miniszter, valamint Bolgár Ferenc belső titkos tanácsos, a fölmentett honvédelmi államtitkár ma délelőtt távoztak hivatalukból. Bucsuzásuk a tisztviselői kartól minden formalitás nélkül ment végbe. Mind a ketten barátságos bucsut vettek az egyes osztályok vezetőitől, a kiknek megköszönték a mutban tett szolgálataikat.

Bálruhás és jelmezes

felvételeket **BURGI ZSO** fényképész
legszebben készít. — Öltözéshelyiség is áll rendelkezésre.
Műterem Kossuth-utca 24. sz.

Andrássy Gyula gróf volt belügyminiszter és Hadik János gróf volt belügyi államtitkár Bezerédi Viktor belügyi államtitkárhoz intézett levelekkel bucsuztak el a belügyminiszterium tisztviselői karától.

Pártközi konferencia.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma délelőtt meglátogatta Gál Sándort és Dessewffy Aurélt gróft, az országgyűlés két házának elnökeit. Közölte velük, hogy a király kinevezte és hogy hétfőn fog kormányával bemutatkozni. Gál Sándorhoz ezenkívül azt a kérést intézte, hogy hívja össze a pártok vezetősegeit pártközi konferenciára, hogy ott állapítsák meg a parlament munkarendjét. Gál elnök kijelentette, hogy a kérést teljesíti, de előzőleg kérdést intéz a pártvezetőségekhez, hogy hajlandók-e ezen az értekezleten résztvenni.

Később táviratozza budapesti tudósítónk: A pártközi konferencia szombaton délelőtt tizenegy órakor lesz. A pártközi konferencia dolgában a Justh-párt délelőtt tizenegy órakor, a Kossuth-párt délután négy órakor tart értekezletet.

Az új kabinet bemutatkozása.

Az új kabinetnek tagjai ma délben mutatkoztak be a miniszteriumokban, illetve fogadták a tisztviselői karnak tisztelgő-küldöttségét. Khuen-Héderváry gróf ma délben jelent meg a miniszterelnöki palotában s átvette hivatalát. A miniszterelnökség tisztviselői kara egy órakor jelent meg Khuen grófnál Romy Béla miniszteri tanácsos vezetésével, aki üdvözölte a miniszterelnököt és a tisztviselői kar nevében jóindulatát kérte. Khuen az üdvözlésre így válaszolt:

— Az egybegyült urak legtöbbször még abból az időből van szerencsém ismerni, amikor még a múltban miniszterelnök voltam. Legyenek meggyőződve, hogy én nemcsak főnökük, de barátjuk leszek. Ezután szívesen kezet szorított a küldöttség tagjaival s ezzel a tisztelgés véget ért.

nőket Shakespearevel illetőleg Jágóval: „Put money in thy purse!”

Kénytelen kellelten beletörődtek tehát a roppant tévedésbe és azzal vigasztalódtak, hogy mások is nőülnek hozomány nélkül. Belátják, hogy a válás hosszadalmas, költséges, de meg nincs is reá or, hiszen a mama mit sem ígért, a lányok meg eléggé kedvesek és lassankint beletanulnak a házimunkába. Különben is ily előzmények után már nehezen csinálhatnak jobb pártit, mert ugyan ki hinné el nekik, hogy nem az érdek vezeti őket a házasság életnek legtöbbször zajos révébe. Na meg aztán a válás bo'rány nélkül meg nem történhetik, mert a lapok hasábkot rónának a „Mohamed koporsójába zárt hozomány”-ról. De hát miért nem kérték esküvő előtt a hozományt? kérdezhetnék a kétkedők. Dejszen a közhangulat egyöntetű megnyilatkozásában a vőlegények is rendületlenül hittek. Pedig mily sokszor téves a közfelfogás!

Egyébként szép holmit szereztek össze a nagy hozomány kontójára. Abban a városban az eset és a hitelezők zaklatása miatt úgy sem maradhattak, tehát beléptek az ismeretlen tartózkodási helyen élők sorába. A mamát már nem látom itt, valószínű hát, hogy majd az egyiknél, majd a másiknál vendégeskedik és hozzáadja a rokonoktól kapott 80 forintot a háztartásukhoz. És bizonyára boldog, hogy léteznek még manapság is „szellemi házasságok”.

Serényi Béla gróf délben tizenkét órakor vette át a miniszteriumát és fogadta az üdvözlő küldöttséget.

Hieronymi Károly ugyancsak délben fogadta a kereskedelemügyi miniszterium tisztviselői karának küldöttségét, amelyet Téglássy István miniszteri tanácsos vezetett. Lukács László holnap veszi át a miniszteriumát.

Az első minisztertanács.

Az új miniszterium ma délután négy órakor tartotta meg az első minisztertanácsot Khuen-Héderváry gróf elnöklelte alatt a miniszterelnökségi palotában. A minisztertanácsban a kabinetnek valamennyi tagja résztvett. A miniszterek Khuen-Héderváry grófnak hétfőn megtartandó programjának végleges szövegét állapították meg. Ezután a politikai helyzetről folyt a tanácskozás. A minisztertanács este hét órakor ért véget.

Khuen és a pártok.

A bécsi Vaterland mai száma budapesti forrásból írja, hogy Khuent egyetlen párt sem fogja támogatni. Egyetlen fegyvere marad neki s ez a Házfelosztás, illetőleg az új választások elrendelése. Khuen megakarja nyerni a szociálistákat a választójogi tervezettel. A Vaterland egyébként azt tartja, hogy a vaskéz politikájával fog dolgozni.

A kétéves katonai szolgálatidő.

Vége-velahára megjön.

Elkészült a tervezet.

A hadi kormányzatnak az a szándéka, hogy az új véderőtörvényt már a jövő tavasszal az osztrák és a magyar parlament elé terjesszi. A véderőtörvényt hosszadalmas, nagyon nehéz tárgyalások után, melyeket ez év őszén folytattak, végleg elkészítették. Ezt megelőzőleg szóbeli tárgyalások folytak az osztrák és magyar honvédelmi miniszterium és hadügyminiszterium között, melyek a megvitatott pontokra vonatkozólag teljes megegyezéssel végződtek.

A tárgyalások alatt kitűnt, hogy a három évi szolgálatról a két évi szolgálatra való átmeneti állapot fölösleges. A hadügyi kormányzat ugyan a múlt év kezdetén még azt tervezte, hogy a még érvényben levő véderőtörvényvel kapcsolatban a hadsereg ujonclétszámának 125 000 emberre való felemelését kéri, mert a létszámviszonyokat az annexió ideje alatt tett új szervezések nagyon kedvezőtlenül befolyásolták, időközben azonban az új véderőtörvény létrejöttének kilátásai olyan kedvezően alakultak, hogy ilyen rövid időre átmeneti intézkedés többé nem mutatkozott szükségesnek, mert a tavasszal a hadügyi kormányzat a véderőkérdések egész komplexumát előterjesztheti.

A tavaszig tehát föltétlenül a két képviselőház elé terjesztik a két éves katonai szolgálatról és ezzel kapcsolatban az ujonclétszám fölemeléséről szóló új véderőtörvényt.

Ha a sorozásig sikerül a törvényt megszavaztatni — amire ma ugyan egy szemernyi kilátás sincs — akkor a jövő év októberében már csak két évre vonulnak be az ujoncok; a katonai vezetőség azonban mindenesetre úgy számítja, hogy a legkésőbbi időpont, amikor a kétéves szolgálat érvénybe lép, 1911. október elseje.

Színház és Művészet

A színház műsora.

CSÜTÖRTÖK: Vig özvegy, operett. O) bérlet
PÉNTEK: A dolovai nábob leánya, színmű. A) bérlet.

SZOMBAT: Taifun. dráma, B) bérlet.

VASÁRNAP: Délután Szép gárdista, operett. Este Szent hazugságok, színmű, Ahasvér, dráma, Édes grizettek, operett. Bemutató előadások.

Baba. Audran kedves operette-jének mai előadását Unger Annuska bemutatkozása tette érdekessé. A kisasszonyt a telt ház közönsége nagy és meleg szeretettel fogadta, már színpadra lépésekor hatalmas taps köszöntötte s ezek a tapsok később is viharosan meg-megujultak. Örömmel konstatáljuk, hogy ezek a tapsok nemcsak afféle buzdító tapsok voltak, hanem a kisasszony tehetségre és temperamentumra való játékát méltán honorálták. Az a kis felszeregés, mely az iskolából kikerült színészek játéka min- dig meglátszik eleinte, talán még jobban segítette a groteszk mozdulatu baba alakításában, nagy fiatalosága pedig pompás frissességüvé tette játékát, Éneke talán kissé bátor- talan s halk volt még, de ezt menti az első fellépés hangotfogó izgalma. Bravúrosan táncolt. Egészben véve gyors s szép fejlődés igé- retét mutatta a bájos kisasszony sikerült debut-je!

A többi szereplők is nagy igyekezettel és szeretettel segédkeztek a siker elérésében s pompás együttest produkáltak. Zilahyné bájos Lancelot-ját sokat tapsolták. Ferenczit pompás já ékáért s a frappáns ötletű rendezési trükkökért teljes dícséret illeti. Kemény, Ligeti, Horváth is jók voltak. Gerő Hiláriusnéja kabinetalakítás volt. A debutáló kisasszonyt sok virággal halmozták el s s mindvégig sokszor megujráztatták ének- és táncszámait.

Yvonne de Treville Debrecenben.

Yvonne de Treville vasárnapi hangversenyének teljes műsora a következő:

I. 1. Ambroise Thomas Ophélia áriája a „Hamlet” c. operából (örülési jelenet). 2. a) Claude Debussy Romance. b) St. Saens Pourquoi. 3. a) Chaminade Viens mon bien aimé (Jéjj, kedvesem) b) Dell'Acqua Villanelle.

II. 1. Charpentier Aria a „Lujza” c. operából. 2. a) Leon Moreau Calinerie. b) Massenet Le Rire de Manon (a „Manon” c. operából). 3. Leo Délibes Csengettyű ária a „Lakmé” c. operából.

A zongorakíséretet Tarnay Alajos látja el.

Kezdetre pontban 8 órakor. Az I. és II. rész között 5 pernyi szünet. Nem tagok részére jegyek Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók, páholy 20 korona, ülőhely 5 és 4 korona, állóhely 2 korona. Tagok belépő díjat nem fizetnek.

A dolovai nábob leánya. Pénteken lesz a reprize Herczeg Ferenc nagyhatású színművének, mely a következő kiosztásban kerül színre: Job—Györe, Vilma—Huzella, Szentirmai—Árkosi, Szentirmai—Hehnel, Domaháriné—Szilágyi B., Tarján főhadnagy—Mártonfi R., Loránt hadnagy—Kardos G., Bilizky kadet—Zilahi Gyula, Merku báró—Lugosi.

Hármas premér. (A színházi iroda jelentése.) Ahasvér. Ez a címe Hayermanns egy felvonásos drámájának, mely méltán vetekedik a nagy dán író eddigi klasszikus értékű darabjaival. Az „Édes grizettek” c. operett pedig, mely ugyanezen estén kerül színre, szubtilisan finom zenéjével, bűbájos bohém-szabványánál fogva kedvelt műsordarabja lesz az idej repertoírának. E darabokkal együtt kerül bemutatásra Szathmáry Zoltán „Szent hazugságok” c. szintén 1 felvonásos dramolettje, amely poetikus hangulatával, színpadihatásos feldolgozásával a debreceni író legjobb munkái közé sorozható.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

A Fekete Kéz.

Nagyvárad diákok bünszövetkezete.

Nagyvárad legújabb szenzációja az, hogy az ottani reáliskola harmadik osztályú növendékei közül tizenhárom nebuló *Fekete Kéz* név alatt bandát szervezett. A banda csinytevő szövetkezethez indult, de lassan-lassan a bűn útjára tévedt.

A főreáliskola tanári kara a napokban fedezte fel nagy megdöbbenéssel a szinte páratlan bünszövetkezetet. A vizsgálatot egyelőre titokban folytatták, úgy, hogy maguk a diákok sem sejtették, hogy el vannak árulva. Most aztán, miután már súlyos adatok birtokában van a tanári kar, Gedeon Alajos igazgató a hét szerdájára összehívta a tanári konferenciát, amely majd ítélni fog a magukról megfélemlített, rossz olvasmányokkal megmetélt, súlyos csinyeket elkövetett diákok fölött.

A nyomozás megállapította, hogy a titkos társulat a főreáliskola harmadik osztályú növendékei között alakult. A maffiának 18 tagja van. A bandát egy ismert nevű nagyváradai ügyvéd fia szervezte. A Fekete Kéz keletkezésének ideje összeesik azzal az idővel, amikor egy reggelen Nagyvárad minden házában ajtaján egy kiragasztott hatalmas fekete kezű pillantottak meg az ébredők. Másnap a különös rejtélynek folytatása lett; újabb cédulák hirdették, hogy a fekete kéz a nagyvárad moziba utasít minden élő lényt. Ebből a reklámból született a most gyászos véget ért titkos társulat. Egy csomó ilyen fekete kesz reklámpapíros a nebulókhöz is eljutott s a rejtélyes hieroglif megindította az apró legények fantáziáját. S egy unalmas alkonyati órán a pad alatt kézről-kézre járt ez a felhívás:

TALÁLKOZÁS ÉJJEL
A KÁLVÁRIA HEGYEN.
A BANDA VEZÉR.

A diákok csakugyan össze is jöttek. Csinyek, tréfának indult a dolog és szinte érthetetlenül komolylyá változott. Épen tizenhárom diák állt össze. Kimentek éjnek idején a Kálvária-hegyen levő kápolnához és megalakították a Fekete Kéz Titkos Társaságot. Esküvel fogadtak titoktartást. A diákok nagy kedvvel folytatták is az összejöveteleket s a Fekete Kéz mind vakmerőbb lett. És a dologban az a legszomorúbb, nemcsak vaskos csinyeket követtek el, hanem rablásra, fosztogatásra adták magukat. Sok apróbb dolog terheli a megtévedt diákokat, de különösen súlyos következménnyel járhat az a cselekményük, hogy egy alkalommal 60 koronát raboltak még eddig ismeretlen helyről.

Nagyjában ez a Fekete Kéz bűnlajst roma, amelyet a maga teljességében egyelőre gondosan titkol a főreáliskola igazgató-sága. Holnap azonban megtartják az ügyben a konferenciát s akkor nyilvánosságra kerül minden.

Irodalom.

Kálvin a történelemben. Ezzel a címmel most könyv-alakban is megjelent az a nagyszabású emlékbeszédet, melyet Balogh Ferenc dr., a debreczeni főiskola nagynevű hittanára, a genfi egyetem tiszteletbeli doktora az elmúlt évi október 30-án a debreczeni Nagytemplomban mondott Kálvin János születése négyszázados ünnepélyén, melyet a debreczeni református kollégium rendezett. Az emlékbeszéd kinyomatásával a tudós tanár nagy szolgálatot tett az egyházi irodalomnak, mert az emlékbeszéd minden ízében értékes tanulmány. Akik a nagy hitújító működésének világtörténelmi jelentősé-

gével nem voltak tisztában, kiváló haszonnal forgathatják ezt a művet. Különös értéke a munkának, hogy nagy vonásokban ismerteti a magyar kálvinizmus történetét és rámutat arra a kapcsolatra, mely a két magaslat, a genfi Reformáció-Csarnok és a debreczeni Nagytemplom között fennáll.

Paraszt-Othello Nánáson.

Dráma a bál után.

A szerelmes szívű féltékeny mórnak ósdi története eleve nem volt új keretben s azazal a különbség, hogy a hajdunánási bűsz Othello árvalányhajó pörge kalapot és pitykés mellényt visel, amely alatt azonban éppen olyan féltékeny és boszúra hajló szív dobogott, mint a nagy tragédia hőséé. Desdemona is csak amolyan tarka köntöst viselt, azonban a hajdunánási esetnek összehatózó pontját is éppen olyan selyemkendő végezte.

Egy hajdunánási legény tegnap megfojtotta szerelmét, mert barátjánál azt a selyemkendőt fedezte föl, amit ő adott arájának. Az érdekes eset különben a következő:

Kazár Jó sef hajdunánási legény már egy év óta eljegyezte a község egyik legszebb lányát: Bálint Verát. Régi, gyermekkori szerelem volt ez s a fiatalok alig várták már azt a pillanatot, amikor egymásé lehetnek.

A legény most az ősszel, két hónapos katonai kiképzésre Debreczenbe vonult és amikor szolgálata letelt, visszament Hajdunánásra. Ott azonban már nem talált mindent olyan rendben, mint amikor menyasznya házáat elhagyta. A szép Bálint Vera egy kissé hidegen viselkedett vőlegényével szemben s ez nem is kerítte ki a legénynek figyelmét.

Sokáig kutatott, hogy mi ennek az oka, azonban semminek sem jött a nyomára. A véletlen azonban rávezette Kazár Jósefet arra, hogy menyasznya talán mégis hűtlen lett hozzája.

A napokban egy mulatságon volt Kazár menyasznyával együtt. A legény féltékenykedve látta, hogy arája milyen szeretettel táncol egyik cimborájával, Nagy Péterrel. A mulatság után Kazár barátjához lépett és felelősségre vonta, hogy miért foglalkozik a leánnyal, amikor jól tudja, hogy az az ő menyasznya. Nagy Péter nevetve válaszolt:

— En ugyan nem sokat törődöm vele, ő jár utánam.

Ez annyira felbőszítette a legényt, hogy torkon ragadta társát és úgy vallatta társát, hogy bizonyítsa be állítását. A sarokba szorított legény erre kirántotta selyemkendőjét és odasólt Kazárnak:

— Ezt is tőle kaptam, látod!

A szerencsétlen vőlegénnyel forgott a világ. A kendőről, tudta, hogy az menyasznyáé volt, mert hiszen éppen ő vette neki a vásáron. A szerencsétlen szerelmes magából kikelve futott menyasznya lakására és felelősségre vonta a leányt:

— Te adtad a kendőt Nagy Péternek? — kérdezte a leánytól, aki nem is tagadta ezt. Kazár erre rárontott menyasznyára s addig szorongatta a leány nyakát, amíg az meghalt.

Az eset nagy szenzációt keltett Nánáson. A gyilkos legény maga jelentkezett a csendőrségnél.

340 oldalra terjedő naptárunkat csakis előfizetőink kapják díjtalanul. Hátralékosok pedig tartozásuk kiegyenlítése után. Új előfizetők akkor, ha legalább 3 hónapot befizetnek.

Buknak a szintársulatok.

Három vidéki társulat tönkrement.

Szakács Andor szinigazgató.

A magyar vidéki szintársulat szomorú időket él. Rövid időközben egymásután három szinigazgató bukott meg s három társulat mintegy másfélszáz tagja a legnagyobb nyomorban szynlódik, ugyancsak alaposan megszaporítva a szerződés nélküli színészek s.ámát. Elsőnek Iványi Antal ment tönkre Máramaroszigeten és társulata elszórdott a szélrózsa minden irányában, őt követte Uty Gábor társulatának bukása, legújabbán pedig Palásthy Sándor sátoraljauhelyi ideiglenes koncesszióval bíró szinigazgató ment tönkre. Ez a legutóbbi bukás a legsúlyosabb és itt vannak a legnagyobb bajok. Az Országos Színészegyesület tanácsa utasította Mészáros Imre egyesületi igazgatót, hogy haladéktalanul utazzék Sátoraljauhelybe és vizsgálja meg az ügyek állását. Az irodai igazgató szombat óta a tönkrement társulatnál van és már legközelebb jelentést tesz az egyesületnek.

Palásthy Sándor mintegy nyolc hónap előtt kapott ideiglenes engedélyt a színészegyesület tanácsától, hogy Polgár Béla volt sátoraljauhelyi igazgató halála után vezető nélkül maradt társulat igazgatását átvegye. Palásthy megfelelő tőkét mutatott ki, de csakhamar kitűnt, hogy nem rendelkezik azokkal az anyagiakkal, amelyeket kimutatótt, az egyesület azonban ekkor már nem akart megfosztani a kétségkívül megmondatlanul kiadott koncessziótól. A színészegyesület tanácsának ez az eljárása azonban súlyosan megbosszulta magát. A szintársulatnak bár elég jól ment Sátoraljauhelyen, az igazgató csakhamar válságos anyagi helyzetbe jutott. Nem tudta fizetni az új, sőt a régi darabokért járó beszerzési és jogdíjakat, a jövedelmeket pedig fölemésztették a díszlet és ruháttal nem rendelkező igazgató effajta költségei. Így azután a tagokkal szemben vállalt kötelezettségeit is pontatlanul tudta csak teljesíteni, míg végre a múlt héten teljesen beszüntette a fizetéseket és erről jelentést tett a színészegyesületnek.

Mészáros Imre irodai igazgató megérkezése után azonnal társulati gyűlésre hívta egybe az árván maradt szintársulatot és tanácskozásuk eredményeként kimondották, hogy a társulat koncesszió alapján továbbra is együtt marad és a vezetéssel Szakács Andort, a szintársulat jellemző tagját bízták meg. A tanács meg azzal a kérelemmel járul majd a kuluszminiszterhez, hogy a sátoraljauhelyi szintársulatnak az államtól járó, de az ex-lex miatt visszatartott segélyét sürgősen utalja ki és ezzel a pénzzel a társulatot kimentesítik a válságból.

SPORT.

Vívó-klub Debreczenben.

Az a lelkes mozgalom, amely a Debreczeni Vívó-klub megalakítása iránt a helybeli sportkörökben megindult, holnap, csütörtökön este jelentős állomáshoz ér. Debreczen város legkiválóbb sportemberei vették kezükbe az ügyet s ez a körülmény nyilvánvalóvá teszi, hogy a Debreczeni Vívó-klub működése meg fog felelni a hozzá fűzött várakozásoknak. A klub alakuló közgyűlése, — mint már jeleztük — csütörtökön este fog megtartani a Bika cukrásztermében, hová az érdeklődőket az alakítással járó munkálatok végzésére kiküldött bizottság ez uton ismételtén meghívja.

Próbálja meg

fényképet készíttetni villanyerőre berendezett Fényirdában.

Bámulni fog sikerült fényképén és olcsó árán. **Bathányi-u. 6.** ugyanott fényképnagyítások művészi kivitelben készülnek.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter tegnap értesítette a várost, hogy a debreczeni ref. segélyegylet módosított alapszabályait jóváhagyta.

— **Egy újságíró balesete.** Montekarlóból táviratozzák, hogy Gerő Lajos a B. H. munkatársát súlyos baleset érte. A parkban Bodó Adolf budapesti kávéháztulajdonos a revolverét mutatta az újságírónak, miközben a fegyver elsült s a golyók Gerő Lajost találták, akit súlyos sérüléseivel a montekarlói kórházba szállították.

— **Koszorúmegváltás.** Bészler Károly városi tanácsnok, árvaszéki elnök ur Aczél Feri elhunytával koszorúmegváltás címen 20 koronát juttatott kezeimhez a siketnémák javára, mely kegyes adományért tanítványom nevében ez uton is őszinte köszönetet mondok. Gácsér József.

— **Meggyilkolt kerülő.** Szatmárról jelentik: A napokban Kondor Pál eszedi lápi került a határban késszurástól meggyilkolva holtan találták. Azt hiszik, hogy tilosban legeltető emberek követték el a gyilkosságot, akiket a kerülő följelentett.

— **A filléregylet mese-délutánja.** Az evangélikus filléregylet által esütörtökre, e hó 20 áre tervezett Uranus gyermekelőadás műsor-nehézségek miatt február elsejére marad.

— **A kivándorlók meggátolása.** Anynyi intézkedést tettek már eddig is a kivándorlás meggátolására, hogy szinte sok. Törvény is van erre, de mind nem használ semmit, mert a derék magyarokat nem lehet visszatartani attól, hogy szerencséjüket az Océánon tul meg ne próbálják. Zem plénmegyét a kivándorlás igen közélről érinti, mert a legtöbb hontalan onnan kerül ki. Ezért feliratot intézett a képviselő házhoz a kivándorlás meggátolása ügyében. A feliratot ma pártolás céljából megküldte ma Debrecen városának is.

— **Bratlanut halállal fenyegetik.** Bukarestből táviratozzák, hogy tegnap egy levelet kézbesítettek a miniszterelnökségi palotában, amely Jonel Bratianu miniszterelnöknek volt címezve, borítékán pedig feladó gyanánt nyomtatásban az „Európai Dunabizottság“ volt megjelölve. A levél azt a fenyegetést tartalmazza, hogy Bratianu miniszterelnök ellen, — aki a nemrég ellene elkövetett revolvermerénylet következményeit a Rivierán pihenő ki — visszatérése után újabb merényletet fognak elkövetni, mely remélhetőleg — mondja a levél — nem fogja célját téveszteni. A fenyegető levelet, mely gépirással van írva, átadták a bukaresti rendőrségnek.

— **Őskori lelet Kónyon.** A kónyi téglagyár munkásai ásás közben mintegy két méternyire a föld színétől egy kifejlett s teljesen ép mammoth csontvázat találtak. Bőrszőnyei Arnold főgimnáziumi tanár Kónyra kiutazott, hogy a mammoth-csontvázat és a lelet helyét beható tanulmányozás alá vegye. A talált mammothból csak a koponyája, agyarái s két oldalbordája maradtak épségben, míg a csontváz többi részét a munkások eltördelték s elhányták. Az értékes lelet a főgimnázium régiségtárába került.

— **A madridi nyomer.** Madridból jelentik: Tegnap reggel két ember, egy asszony és egy férfi holttestét találták Madridban az utcán. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy mind a kettő éhen halt. A tél beálltával Madridban több mint husz ember halt meg éhen a nyílt utcán. A menedékhelyek és kórházak zsúfoltak s az utcák tele vannak kolduló éhező emberekkel. A kormány nagy jótékonyági akcióval akar a nagy nyomorúságon segíteni.

— **A bál vége.** Nyiregyházáról táviratozzák: Rétközberencsen tegnap paraszt-

bál volt, amelyen a legények egymással összeverekedtek. A kocsmáros kénytelen volt csendőrtököt hívni és az őrsvezető föl-szólitotta, hogy menjenek nyugodtan haza. A verekedők nem hajlottak a szóra hanem megragadták az őrsvezető mire az egyik csendőr revolvert rántott és az egyik verekedő legényt meglötte. A súlyosan megsebesült Baliska Jánost beszállították a kisvárdai kórházba, ahol sikerült a golyót testéből eltávolítani. A csendőrpárcsnokság megindította a nyomozást, vajjon a csendőr a fegyvert önvédelemből használta-e.

— **Abdul Hamid milliói.** Berlinből jelentik: A birodalmi banknak tegnap kézbesítették a török kormány keresetét Abdul Hamid exszultán letétjének kiadása tárgyában. A pör kimenetele nagyon is kétséges, mert a birodalmi bank alapszabályai értelmében bizonyos feltételekhez kötötte a volt szultán letétjének kiszolgáltatását és a feltételeket a török kormány nem teljesítette.

— **A nap halottai.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Kerékgyártó Gábor ref. 2 éves, Kiss András ref. 12 hónapos, Kocsis Erzsébet ref. 11 hónapos, Balogh Jánosné Gurzó Borbála ref. 57 éves, Csakolyi Györgyné Kanizsai Erzsébet ref. 59 éves, Sarády József ref. 14 hónapos, Pap Mária g. kath. 3 éves, Süveges Mihály ref. 27 éves.

— **Megint az apasok.** Párisból jelentik: Az apasok egy újabb kegyetlen bűntényt követtek el a Páris közelében levő Roussillonban. A Morot Raquin házaspár nemrég költözött ide Párisból megtakarított vagyonával s egy 8 éves árva gyermeket tartott magánál. Csütörtökön reggel Morotokat három apas támadta meg lakásukban és Morotot agyonverték, feleségét pedig életveszélyesen megsebesítették. A kis gyermeket a banditák guzba kötötték és azután Morotok pénzével megszöktek. Csakhogy nem sikerült elmenekülniök, mert amikor Autum állomáson a párisi vonatra akartak felszállni, mindhármukat letartóztatták. A gyilkosság értelmi szerzője és másik két társának felbujtója a szerencsétlen Morot unokaöccse, a 21 éves Jean Rousseau volt. Társai a szintén 21 éves Moris Coutax párisi vendéglőtulajdonos és a még csak 18 éves Kattias Corteau volt. Az elrablott pénznek és ékszereknek egy részét még megtalálták az apasoknál, akik a számos terhelt adattal szemben is konokul tagadják tettüket.

— **Műbarátok** vegyenek ajándékul egy szép Oummt nyomatot. Egyedüli készítője Némethy fényképész Piac-utca 42.

— **A Néptakarékpenztár** mint szövetkezeti Piac-utca 75. sz. a. életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

— **Gumi különlegességek** Györfy Testvéreknél Piac-u. 30.

— **Pontos zseborák**, inga, fali, és ébresztőórák, valamint órajavítások a legelőbban Fűsi Gábor órasüzletében Kossuth-utca 4.

— **A szini évad** 2-ik felére „C“ estén jobb, második sor 3 és 4 sz. ülőhely bérlete átadó. Cim a kiadóban.

— **Látta-e már Debreczent** legújabb felvételü, bromezüst kivételben készült levelezőlapon? Most érkezett meg Thaisz Arthur papirnagyruházába Piac-utca 7. sz. darabja 60 fillér.

— **Csudaszép** és szolid a Petőfi téren létesített új „Nemzeti Kávéház“ ahol mindennap Veres Tóni zenekara hangversenyezik.

— **Ne esodálkozzon** hogy oly sok vevő jár a Schwartz fele pipás üzletben a városházával szemben. Ott csekély havi fizetésre kaphat Ön, mindenféle hangszereket, mindenféle fegyvereket, sport czikkeket, ékszereket, látesőveket, Browning pisztolyokat jég és pénzszekrényeket, gramofonokat gramofon lemezeket, borotváló gépet ezüst fogantus botot, bot esernyőt, bőröndöket és még más minden czikkeket.

Báli selyem

métere K. 1.15-től; leg-utolsó újdonságok Bérmontve és már olvámolva szállítjuk a házhoz. Gazdag mintaválasztékot küldünk.

Henneberg, selyemgyár ZURICH.

Terménytőzsdé.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest, 1910. jan. 19.

Készaru tizletelen		
1910. októberi buza	11.91	11.92
májusi buza	13.87	13.88
1910. áprilisi buza	14.10	14.11
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	—	—
1910. áprilisi rozs	9.86	9.87
1910. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.84	7.85
1910. júliusi tengeri	—	—
májusi tengeri	6.70	6.71
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—

Regény-Csarnok.

Fényes házasság.

(16.) Irta: Vértesi Arnold.

Az utolsó szavak a nevelőhöz voltak in'ézve. A kövér ur töltött neki; aztán be sem várva feleletét, megint tovább hadart, számot adva időjárásról, vetések állapotáról, eladó lovakról, uralkodó be'ezségekről, választásokról, eljegyzésekről s mindarról, a mi az egész megyében történni fog.

Az öreg méltóságos ur udvariasan, de szórakozottan hallgatta. Nyilván egyéb foglalta el lelkét, mint mind e nevezetes dolog. Lenke nagysága nem fejezte ki szándékát a Villámot illetőleg. Össz-huzott szemöldökkel, összeszorított finom ajkai a büszkeség s a fájdalom küzködését árulták el belsőjében. Csak a báróné szentelt nagyobb figyelmet az orvos előadásának; a sárka selyem ruha különösen érdekelte. Megfoghatatlan, hogy Száva Miklósné sárka ruhát választ, mikor az oly rozsul illik sápadt arczzsinéhez és szőke hajához!

— Képzelem, olyan lehetett, mint valami kísértet.

Az orvos mosolyog, de nem mond véleményyt.

— Ez a vörös bor kitünő s a vanillia-creme nagyszerű, — ismétli.

Nagyot hörpönt s egy egész piskótát duz széles szájába.

Aztán átér a báróné izléses toilettejére. Még most is emlegetik a tavalyi piknik óta az egész megyében.

— Ah!

A báróné arca kiderül, aztán ismét elborul.

— Az ideit telet nagyon visszavonulva töltöttük, — jegyzi meg.

— Sajná kozással tapasztaltuk, — viszonozza az orvos sóhajtvá, bár a sóhajtas sehogy sem illik kövér arcához. — A bálok két királyrőja hiányzott.

Erre a vastag hazugságra a báróné nem pirul el, hanem csak nyájasan mosolyog.

Eközben végét éri az ebéd. Az ember azt hinné, hogy az orvos nem bir fölállni a székéről, annyit evett. Dehogy nem bir! Oly ruganyossággal pattan föl, melyet korától s kövérségétől senki sem várna. Gyorsan leönt két csésze forró fekete kávé s rendelkezésére áll a méltóságos urnak, ki vele s a nevelővel félrevonul.

— Szeretném, ha utasítást adna Fodor urnak a legszükségesebbekre nézve.

— Természetesen... természetesen — viszonozza az orvos.

— Bocsánatot kérek, méltóságos uram, — szól közbe a fiatal ember, — arról, a mi ma történt, nem volt sejtelmem, midőn ide jöttem. Erről a körülményről nem világosított föl Aranyhegyi ur.

(Folytadjuk)

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkkel szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Válassz tudakozóknál tessék a választást megelőzően megfontolni.

Betöltendő.

Kiszolgáló leány Batthyányi-u. 15. sz. péküzlet részére felvétetik, Horgonyi Károly.

Kenyér üzletbe helyi ügynökök fizetéssel felvétetnek. Péterfia 11. sz.

Elárulítónő felvétetik kenyér üzletbe Péterfia-u 11. szám.

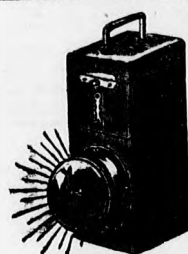
Adás-vétel.

Tűzfű, száraz elsőrendű felvágva, ölenként és vasúti kocsihoz kapható Hegedűs Emil fakeskedőnél. Iroda: Miklós-utca 7. sz. Raktár: Homokkert, légszuszogó mellett.

Csapó-utca 3 sz. a. a Horgonyi-féle Sütemények és kenyerek naponta 3-szor frissen kaphatók.

Új rendszerű női férfi divatárak és butorok. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szűkebb divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és csamír paplanokban, saját készítésű cloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz mellett árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Madó házak. Széchenyi utca 50. sz. ház 80.000 korona, a betéti tartozás vállalása mellett; Arany János utca 59. sz. ház, ára 80.000 kor., mely 6 év alatt fizetendő le, addig természetesen 5 1/2 kamat fizetendő.

Mindenféle villamos berendezéseket helyben és vidéken olcsó árak mellett legnagyobb szakértelemmel rendez be

FÖLDVÁRI L.

Cégtulajdonos: Földvári Mór. Debreceni első elektrotechnikai vállalat. Kossuth-utca 1. szám. — Telefon: 158. Alacsonyabb árak mellett csakis nálam szerezhethető be.

Weisz Ferenc épület és műbutor "asztalos" Hatvan-utca 9. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Ha rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és Tsa. látásértesztés Debreczen, Piac-utca 68. ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrszipet, lorgniet kaphat.

Istálló trágya elhordható. Péterfia 11. sz.

Karacsony (ünnepi szám) hírlapok: Az Újság, Pesti Napló, Független Magyarország felárban kapnato a Nagy-tele tőzsdében Városház alatt.

Homoki tej boralmat kiváló jó minőségűek tavalyi termés, nördő számra eladom Dr. Weisz Bernát Piac utca 30.

Kitűnő üzlet! 16 éve fennálló fűszer, trafik és korlailan italméressel egybekötve, hazzal együtt más vanalat miatt elonyos feltetelekkel eladó. Értekezhetni Bárán 7 mla. katonánál Piac-u. 66.

Sestakerti sámsoni óborok 34 fillérért 100 literenként, nagyobb vételnél árángedmény Hatvan-utca 36.

Egy hármás gáret gőzeséplőgép eladó Hajdu Hadházon Molnár Lajosnál.

Eladó tűzfű az Aradvány pusztán egész közel a H-Sámsoni állomáshoz, mint egy 400-450-öt első osztályu vargafa eladó Értekezhetni Popper Ignác és Klein Sámuelnél Nyirbalkányban.

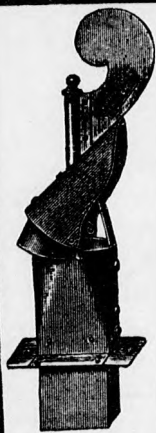
Levélbélyeg gyűjtemény 16.000 különböző garantált valódi, postai levelezőlapokat is kívánatra választás céljából 50-70 % olcsóbban minden katalogus áránál küld A. Weisz Wien Adlegasse 8. bevásárlási fiók London.

Különbéle.

Kun István gyógyszerész bár miniszter lett Dahomenyben azért a Matild crémet, szappant, pudert most is gyártja s azok most is kaphatók nemcsak Portugáliában, hanem Magyarország összes gyógyszerertáiban és drogériájában.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, úgy magán, mint család ügyekben Krámer József.

Fűvészkert-u. 14! Naptemglomhoz egy percre van a HARMATHY anti-quarium, — bárhol hirdetett könyvek, zeneművek, zsolttárok, imakönyvek ott legolcsóbban kaphatók. Külföldi bélyegek fél áron: Bélyegalbumok! Feltétlenül keresse fel mindenki!

Nincs többé szobafűst.

A JOHN-féle kéménytoldó

minden kéményt megjavít.

Leszállított olcsó árak

Kapható

Lukács Vilmos és Testvérénél Hatvan-utca 5.

Nagy Sándor

vízvezetési és csatornázási munkálatokra képesített szerelő mester

DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 22. sz.

Ajánlja magát vízvezetési és csatornázások felszerelésére a városi vízvezetési és csatornázási szabályzat előírása szerint, ugyszintén kutszivattyu, fürdőszoba, mosdó, angol klozet és konyha kagyló berendezésekre, s a meglévőknak rendbehozására és jókarban tartására évi átalány vagyis bérletre is, megfelelő szolid árak mellett jó munkát biztosít.

Kötséget és tervszellet díjtalanul szolgál.

A Debreczeni Faipar Részvénytársaság

az eddigi tűzfákon kívül, a melyeket továbbra is árusít, bevezetett egy igen jó minőségű, teljesen száraz

vegyes tűzfát

rendesen aprítva, hazaszállítva és berakva.

1000 kilogramm 4-felé vágva K. 21.— 1000 kilogramm 5-felé vágva K. 22.—
500 " " " " " 11.— 500 " " " " " " 11.50

A pontos mérésért felelősséget vállalunk.

Telefon szám: 544.

Kérjük kísérletet tenni!

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30. Telefon 558. sz.

Egy előkelő belvárosi gyermek és életbiztosító intézet Hajdu- és Szabolcsvármegyék részére — debreczeni székhelyvel

Óvadékképes főgynököt keres.

Oly intelligens és jó összeköttetéssel bíró urak, kik a főgynökségre pályáznak, ajánlataikat „Főgynökség 20910” alatt Schwarz József hirdető irodájába, Budapest, Andrássy-ut 7. terjessék be

Női fodrász üzlet

Simonffy-utca 5. szám. (Tejpiac.)

Elvállal mindenféle hajmunkák készítését a legdivatósabb kivitelben, valamint alkalmi frizurák felállítását.

Hajmunkákban nagy raktár és legolcsóbban beszerezhető. Levágott és kihullott hajak megvételnek. Szíves pártfogást kér

Özv. Czltrom Mórné női fodrász.

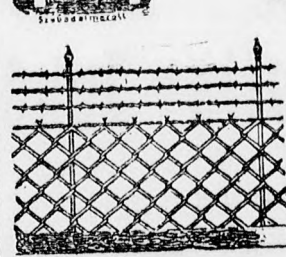
Tanuló leányok felvétetnek

Budapesten az Erzsébet-köruton

a 34. sz. négy emeletes házra, az örökösök kérelmére, a budapesti kir. telekkönyvi hatóság, önkéntes árverésen márczius hó 5-én eladja. A kikiáltási ár 520.000 korona.

E házat ezeltől 17 évvel az örökösök, aki debreceni ember volt 500.000 koronáért vette. A ki megvenni akarja, forduljon Lengyel Imre hajduszoboszlói lakoshoz.

Olcsó szabadalmazott beton, tömbös esőves oszloppal sodronykerítések és szabadalmazott szőlőlugas oszlopokat

készít:

Neubauer János sodronyműgyáros DEBRECZEN,

Kéttmalom-utca 4

Kívánatra képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve

Dr. Szabó Ferenc
 ügyvédi irodáját
 Debreczenben,
 József-kir.-her.-utca 5. sz. alatt
 megnyitotta.

Legujabb női ruhaszövet,
 Bársony és selymek,
 mosóveledek dus választékban
 raktárra érkeztek

Donogán és Somossy
 cégénél
 Debreczen, Ristemplombazár.

Eladó házhelyek.

A vágóhíddülőben, közel a vasuti mű-
 helyhez, dohánygyárhoz, végóhidhoz 300—600
 négyzetméteres parcellák azonnal

előnyös fizetési feltételek
 mellett eladók.

Értekezhetni **Dr. Jakobovics József**
 ügyvédi irodájában Deák Ferencz-utca 13.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s
 bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
 mává, fehérré és üdévő teszi az
 arcot! Sem higányt, sem olmot
 nem tartalmaz. A nappalra való
 kréme nem zsiroz, míg az éjjelre
 való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárban,
 DEBRECZEN.

Ki a vidéken könnyű mellékfoglalkozással
sok pénzt akar keresni,
 tanító, jegyző, póstamester, nyugalmazott tiszti,
 kereskedő vagy más foglalkozású nriember —
küldje czímét
 azonnal „Nagy kereset 1837“ jelleg alatt **BLOCKREN I.**
 hirdető irodájába Budapest, IV. ker., Sütő utca 6. szám.

Meghívás.

**A hajduhadházi részvény takarékpénztárral egyesült
 ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET**
 1910. január hó 30-án, délután 3^{1/2} órakor a Hajduhadházi Részvénytakarékpenztár
 helyiségeben tartandó
VII-ik évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése s ezzel kapcsolatban az 1909. évi zárószámadás és mérleg megállapítása s a felmentvény megadása.
 2. Igazgatósági javaslat a nyereség megosztására nézve.
 3. A III-ik évtársulat felzámolása s a kifizetések határidejének megállapítása.
 4. Felügyelő bizottság választása.
 5. Esetleges indítványok.
- Hajduhadház, 1910. január 19.

Tartozik.	MÉRLEG.	Az igazgatóság. Követel.	
Kötvény kölcsön	127029.—	2-ik évtársulat törzsvagyon	625
Szerv. és üzleti költ. le nem irt része	160.—	3-ik " " "	31970.20
		4-ik " " "	26707.60
		5-ik " " "	17595.60
		6-ik " " "	21610.20
		7-ik " " "	11544.40
		3-ik évtársulat nyereség rész	3079.97
		4-ik " " "	1813.98
		5-ik " " "	715.12
		6-ik " " "	376.44
		Tartaléktéke	723.84
		Takarékpenztári folyó számla	1252.48
		Kezelési jutalék	1755.04
		Nyereség egyenleg	3037.88
			127.189.—

Tartozik.	EREDMÉNY.	Követel.	
Kezelési jutalék	1755.04	Belépési díj	169.80
Leírás a szervézési és üzleti költségből	40.—	Intődíj	1047.70
Napibiztosi díj	159.—	Kötvénykölcsön kamat	7995.21
Folyó számlai kamat	977.83	Kezelési jutalék	1755.04
Nyereség egyenleg	3037.88	Átírási díj	2.—
	10969.75		10969.75

Hajduhadház, 1909. december 31.

Meleg László, s. k. pénztárnok.

Czirják István, s. k. főkönyvelő.

IGAZGATÓSÁG:

Weszprémy István, s. k. elnök.
Farkas Gábor, s. k. **Horovics Sámuel**, s. k.
Liebtmann Ignác, s. k. **Simon Károly**, s. k. **Dr. Kozma János**, s. k.
Varró Ferencz, s. k.

Az üzleti fő és segédkönyvekkel összehasonlítván, azokkal mindenekben meggye-
 zőeknek találjuk.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Goldstein Sámuel, s. k. **Kemor Imre**, s. k. **Szabó Lajos**, s. k. **Kóti Jerólmás**, s. k.
 f. b. tag. f. b. tag. f. b. elnök. f. b. tag.

Az 1908. év végével volt 959. tag 3678. üzletrésszel, az 1909. év folyamán belépett
 201. tag 1174. üzletrésszel, az 1909. év folyamán kilépett 150. tag 787. üzletrésszel, ma-
 rad 1101 tag 4065. üzletrésszel.

Betoncsövek, kutgyűrűk

Műkö burkolati lapok, Beton és Terrazó munkák,
 Keramit burkolatok, aszfaltmunkák

Csatornázásokat vállal

Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyára

Debreczen, Hatvan-u. 5.

Gyártelep: Ferencz József-ut.

Telefon: 308.